

[Elmquist.]

at en Forlængelse af Lovens Gyldighed vil være rimelig. Usikkerhedsmomentet er der, og det vil selvfølgelig være der uanset Ministerens Udtalelse i Dag, som jeg værdsetter og tillægger en vis Betydning.

Endvidere maa man gøre de Laan-tagere, som i Øjeblikket staar over for Overvejelser af, hvorvidt de skal optage de kortfristede Laan eller straks springe ud i det og tage de langfristede eller søge anden Udvej, opmærksom paa, at de kommer ud for en svingende Rente. Ogsaa dette kan jo være i høj Grad ubehageligt. Den Byggherre, der optager et kortfristet Laan, ved altsaa faktisk ikke, hvad han forud for en Termin skal kalkulere med som Rente. Jeg kunde have ønsket, at man havde fundet en Form, hvorefter dette var undgaaet, men jeg indrømmer, at det vist er meget vanskeligt. Man maa altsaa gøre sig klart, at ogsaa denne Skavank er der.

Endnu en Virkning vil jeg gerne nævne, nemlig den, at det sikkert bliver meget vanskeligt for en Haandværker at sælge en Ejendom, hvori der er et saadant kortfristet Laan. Køberen vil jo i nogen Maade være ude at svømme. Han kan ikke kalkulere bestemt over Renteudgiften i den kommende Tid, og han kan i Virkeligheden ikke kalkulere bestemt over Købesummens Størrelse, idet den vil være afhængig af, til hvilken Kurs han senere kan optage det endelige Laan. Dette vil ganske givet gaa ud over Sælgerens Pris, idet Usikkerheden vil nedfælde sig deri, at Sælgeren maa nøjes med en mindre Pris, hvis han overhovedet vil være i Stand til at sælge under disse usikre Vilkaar. Naar vi nu ved — det gælder i hvert Fald ude i Provinsen, hvor jeg har med Forholdene at gøre —, at en Haandværker, som for egen Regning har bygget en Ejendom, helst skal have den solgt, fordi det som oftest er Forudsætningen for, at han kan bygge en ny, ja, saa vil sikkert ogsaa dette virke kølende paa Lysten til at benytte disse kortfristede Laan.

Disse Skavanker maa, som sagt, den, der skal raade med Hensyn til en Prioritering, gøre opmærksom paa, og den, der skal foretage en Prioritering, gøre sig klart. Naar man saa samtidig kan henvise til, at der nu efterhaanden synes at blive lavet 5 pCt.s Serier i Kreditforeningerne, saa er Spørgsmaalet, om det alligevel ikke, for en Haandværker i hvert Fald, vil være fordelagtigere at tage et 5 pCt.s Laan, hvis Rente-forhold og Kurstab man i Øjeblikket kan

overse, end dette usikre kortfristede Laan. Jeg vil for mit Vedkommende i hvert Fald være tilbøjelig til at se saaledes paa det og raade saaledes, og jeg staar over for at skulle raade i en Række Tilfælde med denne Lovgivning for Øje.

Naar mit Parti imidlertid trods de Skavanker, der klæber ved denne Laanemaade, ogsaa i dette høje Ting vil give sin Tilslutning til Lovforslagets Gennemførelse, er det, fordi vi indrømmer, at Skade kan der ikke ske ved at gennemføre Lovforslaget, lige saa vel som vi indrømmer, at der i Øjeblikket er en Trang til i hvert Fald at kunne ombytte Banklaan med saadanne kortfristede Laan, hvis man ikke vil foretrække 5 pCt.s Laan i Kreditforeningerne, efterhaanden som 5 pCt.s Afdelinger bliver etableret, for Banklaan er selvfølgelig usikre. Man har det Risikomoment, at de kan blive sagt hurtigt op, ligesom der ogsaa hos Bankerne, i hvert Fald ude i Provinsen, i Øjeblikket er stor Ulyst til en langfristet Finansiering af Byggeforetagender. Da der, som sagt, kan være en Mulighed for i visse Tilfælde at hjælpe Bygherrerne — jeg mener navnlig, det bliver Tilfældet, saa længe vi ikke i Almindelighed har 5 pCt.s Laan — og dermed en Mulighed for at hjælpe Byggeriet, vil vi medvirke til Forsøget, idet vi mener, der bør gøres ethvert Forsøg, som overhovedet er muligt, for at hjælpe Bygherrerne ud over de Vanskeligheder, vi er inde i nu, og som jeg tror vil blive ganske overordentlig store i den kommende Tid.

Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa Enkeltheder i Lovforslaget. Jeg vil blot gerne nævne den Diskussion, der fandt Sted i det andet høje Ting mellem den højtærede Indenrigsminister og det ærede Medlem Hr. Krag om, hvorvidt en Institution som den, vi nu er i Færd med at gennemføre, er tænkt benyttet som Startsted for Oprettelse af en permanent Statsrealkreditinstitution. Den højtærede Minister udtalte bl. a. til det ærede Medlem Hr. Krag, at det aldeles ikke er Hensigten at benytte denne Institution som Startsted for en saadan Statsrealkreditinstitution, og jeg gaar ud fra, at man maa opfatte den højtærede Ministers Udtalelser om dette Spørgsmaal som ret bestemte og ubetingede. Hvis den højtærede Ministers Svar havde været mindre tydeligt og havde været blot noget betinget, kan jeg ikke nægte, at vi vilde have været meget betænkelige ved at gøre dette Forsøg, men vi er beroligede ved Ministerens Udtalelse og forstaar den saa-